

Informacja prasowa:

Droga św. Jakuba

Od połowy lat osiemdziesiątych XX wieku w kolejnych krajach Europy, od Hiszpanii począwszy, powstają piesze szlaki o wspólnej nazwie *Droga św. Jakuba* : „Camino de Santiago”, „Chemin de St. Jacques”, „Jakobsweg”, czy też krótko „Camino”, stało się rozpoznawalnym zjawiskiem i swoistą atrakcją w całej Europie Zachodniej. Od pięciu lat ten kulturowy i pątniczy szlak rozwija się także w Polsce.

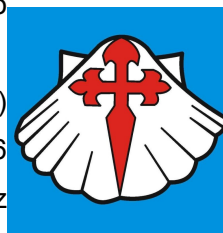
Począwszy od IX wieku w północnej części Półwyspu Iberyjskiego oraz we francuskich Pirenejach zaczęły powstawać drogi, którymi z całej Europy zmierzali pielgrzymi (początkowo przedstawiciele rycerstwa i mnisi, z czasem także mieszczanie, szlachta i koronowane głowy) do grobu **św. Jakuba Starszego** w Santiago de Compostela (Galicja/Hiszpania). W średniowieczu Apostoł ten czczony był jako patron walki przeciwko Maurom na Półwyspie Iberyjskim, później - w całej Europie jako patron rycerstwa, pielgrzymów i podróżników.

Symbole pielgrzymek do grobu św. Jakuba – charakterystyczna biała lub żółta **muszla**, zazwyczaj na błękitnym tle – rozsiane są po całym Starym Kontynencie (symbol i nazwa jednego z koncernów paliwowych, a więc podmiotów związanych z „byciem w drodze”, nie jest przypadkowa). O ogromnej roli pielgrzymek po *Camino* świadczy także to, że jeszcze Johann Wolfgang von Goethe pisał, iż „**drogi św. Jakuba ukształtowały Europę**”. Po rewolucji francuskiej znaczenie pielgrzymek wyraźnie spadło i dopiero ostatnie 20 lat przyniosło wyraźne ożywienie ruchu na *Camino*.

Po wizycie Jana Pawła II w Santiago de Compostela w roku 1982, **Rada Europy uznała Drogę św. Jakuba pierwszą europejską drogą o znaczeniu dla kultury Kontynentu i zaapelowała o odtwarzanie i utrzymanie dawnych szlaków pątniczych**. W 1986 Santiago de Compostela jako pierwsze otrzymało tytuł **Europejskiej Stolicy Kultury**, zaś w 1989 z udziałem Jana Pawła II odbyły się tam Światowe Dni Młodzieży.

Pierwszym odtworzonym w Polsce odcinkiem *Drogi św. Jakuba* była otwarta z inicjatywy „Bractwa św. Jakuba Apostoła” dnia 24.07.2005 r. **Dolnośląska Droga św. Jakuba** z Jakubowa przez Grodowiec, Polkowice, Chocianów, Bolesławiec i Lubań do Zgorzelca (164 km). Wzdłuż przebiegu *Drogi Dolnośląskiej* - ale w przeciwnym kierunku do *Drogi św. Jakuba* - został ponadto wytyczony w roku 2007 „Szlak pielgrzymkowy do Jakubowa”, wraz z podniesieniem tamtejszego kościoła św. Jakuba do rangi sanktuarium dnia 20.06.2007.

Z kolei z Gniezna przez Poznań, Lubiń i Leszno do Głogowa i Jakubowa (235 km) prowadzi **Wielkopolska Droga św. Jakuba**, która została otwarta 6 listopada 2006 r. w Poznaniu. Szlak ten wraz z *Drogą Dolnośląską* odtwarza dawny trakt handlowy z Wielkopolski przez Łużyce do Czech, którym do Polski m.in. dotarła Dąbrówka, św.

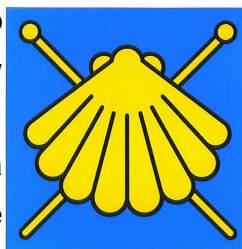


Wojciech czy cesarz Otto w roku 1000. O tym prowadzącym do Pragi szlaku – jako jednym z trzech

głównych traktów wiodących z Polski na zachód i południe – wspominał w roku 1563 augsburski kartograf Joerg Gail. Dlatego też w maju 2008 r. otwarta została jego kolejna część (już przez Saksonię i Czechy) – **Droga Żytawska** ze Zgorzelca przez Żytawę i Starą Boleslav do Pragi.

W lipcu 2006 otwarto także pierwszy odcinek **Drogi Polskiej** z Olsztyna do Gietrzwałdu, który w kwietniu 2007 został przedłużony do Torunia. Od roku 2009 pielgrzymi mogą korzystać ze szlaku w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego z Torunia do Trzemeszna. Docelowo nazwa „Camino Polaco” ma objąć całość odtworzonego szlaku od granicy z Litwą przez Warmię i Wielkopolskę do Słubic. Na planowanym przebiegu tego szlaku, 20 kwietnia 2007 otwarty został także odcinek **Drogi św. Jakuba na „Szlaku Piastowskim”** z Mogilna przez Trzemeszno do Gniezna. Przygotowany został także odcinek Murowana Goślina – Szamotuły - Sulęcín - Słubice pod nazwą **Droga Lubuska**.

Z kolei otwarta we Wrocławiu przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego, Kazimierza M. Ujazdowskiego, dnia 6 października 2006 r. **Droga św. Jakuba „Via Regia”** (Brzeg – Oława-Wrocław - Środa Śl. - Prochowice - Legnica/Legnickskie Pole – Złotyja - Lwówek Śl. - Lubań - Zgorzelec: ponad 240 km) odtwarza średniowieczny trakt handlowy, znany także pod nazwą „Wysoka Droga”. Do dziś łączy on miasta w Turynii, Saksonii, Dolnym Śląsku i Małopolsce: jego „korytarzem” (Antwerpia – Kolonia – Erfurt – Lipsk – Drezno – Zgorzelec – Wrocław – Kraków - Lwów) prowadzi dziś droga E40, autostrada A-4 i linia kolejowa E-30. Obecnie połączenia te noszą oficjalną nazwę „III Transeuropejskiego Korytarza Transportowego”. Ciąg dalszy szlaku na Śląsku Opolskim (Góra św. Anny – Opole – Brzeg) został otwarty 15 września 2008 r., a obecnie trwają prace nad oznakowaniem odcinka przez Województwo Małopolskie oraz Śląskie, a w roku 2010 szlak ten ma szansę rozpocząć swój bieg już od Korczowej na granicy z Ukrainą.



Droga św. Jakuba „Via Regia” ma swoją kontynuację na zachodzie: to powstały w roku 2003 „Ekumeniczny Szlak Pątniczy” (*Ökumenischer Pilgerweg* z Görlitz do Eisenach). Dalej istnieje możliwość dojścia kolejnymi szlakami przez całą Europę do hiszpańskiego Santiago de Compostela.

Na Dolnym Śląsku powstały już krótsze szlaki dojściowe, które łączą historyczne ośrodki pątnicze i kościoły św. Jakuba z głównymi odcinkami *Camino de Santiago*. We wrześniu 2008 powstała **Via Cervimontana** („Droga Jeleniogórska”) z Jeleniej Góry przez Radomice i Lubomierz do Lubania. W lipcu 2009 oznakowano **Ślężańską Drogę św. Jakuba** ze szczytu Ślęży przez Sobótkę do Środy Śl., a od 1 sierpnia 2009 dostępna jest **Droga św. Jakuba w Powiecie Lubińskim**, ze Ścinawy przez Lubin do Chocianowa na *Drodze Dolnośląskiej*. W październiku 2009 udostępniona zostanie *Nyska Droga św. Jakuba* z Głucholaz przez Nysę do Skorogoszczy na szlaku wzdłuż *Via Regia*.

Nad Wisłą wytyczona została **Małopolska Droga św. Jakuba** z Sandomierza do Krakowa. Obecne oznakowanie prowadzi do podkrakowskich Więclawic Starych, gdzie miejscowy kościół św. Jakuba od 10 września 2007 r. nosi tytuł sanktuarium. Obecnie trwa przygotowywanie materiałów informacyjnych nt. Szlaku.

Natomiast na północy Polski we wrześniu 2007 otwarta została 90-kilometrowa **Lęborska Droga św. Jakuba**, która jest zaczątkiem szlaku mającego prowadzić z Gdańska wzdłuż wybrzeża Bałtyku do

granicy z Niemcami i istniejącym odcinkiem *Drogi św. Jakuba* w Meklemburgii.

Łącznie w chwili obecnej w całym kraju oznakowanych jest już ponad 1500 km szlaków włączonych w europejskie *Camino de Santiago*. Bieżące informacje o wydarzeniach na polskich odcinkach *Drogi* prezentowane są w internetowym biuletynie „Pielgrzymek”, którego pierwsza edycja ukazała się 22 lipca 2009 r.

W odróżnieniu od znanych w Polsce pielgrzymek pieszych (do Częstochowy czy Kalwarii), *Droga św. Jakuba* przeznaczona jest dla **pątników indywidualnych** lub małych grup, **bez względu na wyznanie, poglądy i narodowość**, chcących doświadczyć w drodze ciszy i duchowej przemiany. Do ich dyspozycji są nie tylko znajdujące się po drodze kościoły i kaplice, ale także dogodne miejsca noclegowe w budynkach parafialnych i gospodarstwach agroturystycznych. Każda z osób korzystających ze szlaku będzie mogła uzyskać przewodnik pielgrzyma oraz legitymację uprawniającą nocowanie we wskazanych punktach. Taka forma wędrowania zdobywa coraz większą popularność. Każdego roku do Santiago de Compostela dochodzi pieszo ok. 100 tysięcy osób.

Droga św. Jakuba w Polsce ma szansę zyskać popularność głównie jako szlak kulturowy oraz próba odtworzenia dawnych, historycznych traktów komunikacyjnych. W tym kontekście została ona przybliżona w czasie tegorocznych **Europejskich Dni Dziedzictwa** (9-16 września 2007), które odbyły się pod hasłem „Ludzie Gościńca – wędrowcy, pielgrzymi, tułacze”.

Tym samym *Droga św. Jakuba* staje się również **produktem turystycznym** w dziedzinie turystyki kulturowej oraz turystyki pielgrzymkowej. Jako element turystyki kulturowej, *Droga św. Jakuba* zainteresowała swoją Hotel Tumski we Wrocławiu oraz Zamek Kliczków koło Bolesławca.

Ponieważ każdy z odcinków *Drogi św. Jakuba* nawiązuje bądź wprost odtwarza historyczne trakty handlowe, Szlak ten pozwala na dotarcie do najstarszych obiektów poszczególnych regionów, wyznaczających historyczno-kulturowy „kręgosłup” danego obszaru. Tym samym *Droga św. Jakuba* łączy w sobie kilka wymiarów: duchowość, obcowanie z naturą, odkrywanie dziedzictwa kulturowego oraz turystykę aktywną. Tym bardziej jest to zjawisko, które znaleźć może wielu zwolenników.

Dalsze informacje na temat *Drogi św. Jakuba* w Polsce na stronie: www.camino.net.pl

Inne strony poświęcone *Drodze św. Jakuba*: www.santiago.defi.pl, www.caminodesantiago.pl, www.bractwoswjakuba.pl, www.xacobeo.es.

Zrealizowano ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy:

Fundacja Wioski Franciszkańskiej
Bractwo św. Jakuba Apostoła
Samorządy województw: dolnośląskiego,
małopolskiego, opolskiego, śląskiego i wielkopolskiego
Zamek Kliczków
Hotel Tumski

